

Tematické akcenty návštěvy premiéra Sobotky v Jordánsku

Návštěva Jordánska

Jordánsko je první arabskou zemí, kterou premiér Sobotka ve své funkci navštíví. Letos na jaře navštívil Jordánsko také prezident ČR Miloš Zeman, který navázal na velmi úspěšnou návštěvu ministra zahraničních věcí ČR v Jordánsku v roce 2014.

Témata jednání s jordánským premiérem Abdulláhem Ensúrem a králem Abdulláhem II. bin al-Husseinem

Hlavními tématy jednání během návštěvy českého premiéra v Ammánu budou migrační a uprchlická krize, regionální situace na Blízkém východě, krize v Sýrii a spolupráce s Jordánskem v oblasti bezpečnosti a obrany. Diskuse se dotknou také zintenzivnění hospodářských vztahů mezi ČR a Jordánskem, rozvoje turistického ruchu či možnosti zavedení přímé komerční letecké linky mezi Prahou a Ammánem.

Premiér Sobotka se v Jordánsku setká s českými velvyslanci působícími v Turecku, Sýrii a Libanonu

Na začátku své pracovní cesty se v Ammánu premiér setká s českými velvyslanci působícími v Jordánsku, Turecku, Sýrii a Libanonu, tedy v zemích, které jsou v rámci regionu nejvíce zatíženy migrační krizí. Tématem setkání bude možná pomoc Evropy v současné situaci, ale také postup boje proti tzv. Islámskému státu, ve kterém se Česká republika podílí vojenskou i finanční pomocí.

Obranná a bezpečnostní spolupráce

Jordánsko je stejně jako Česká republika členem Globální koalice proti ISIL a aktivně se zapojilo do leteckých úderů proti této teroristické organizaci. Bezpečnost a obrana představuje jednu z nejvýznamnějších oblastí česko-jordánské spolupráce. Česká republika pomáhá s výcvikem jordánských ozbrojených složek, zejména v obraně proti zbraním hromadného ničení. Od r. 2013 vysílá Armáda ČR své instruktory pravidelně do Jordánska a v loňském a letošním roce jordánští vojáci absolvovali výcvik také na území ČR.

Hospodářská spolupráce mezi ČR a Jordánskem

Malý rozsah jordánského trhu vyvažuje strategická poloha v regionu a relativně stabilní prostředí ve srovnání s některými sousedy. Kromě velmi aktivní spolupráce a mnoha příležitostí v sektoru obranného průmyslu jsou velice perspektivní odvětví energetiky a vodního hospodářství včetně nakládání s odpadními vodami. V Jordánsku je také zájem o české lázeňství, ať už z hlediska lázeňských pobytů v České republice či využívání českých zkušeností při rozvoji lázeňského sektoru v Jordánsku.

Návštěva uprchlického tábora Za'tarí

Během cesty do Jordánska navštíví premiér Sobotka uprchlický tábor Za'tarí, ve kterém se setká s jordánským policejním vedením tábora a zástupci agentur OSN, tj. UNHCR (Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky), WFP (Světový potravinový program), UNICEF (Dětský fond OSN). Dále navštíví tamní kliniku, kde se sejde s některými Syřany, kteří byli v rámci programu MEDEVAC operováni českými lékaři.

Za'tarí je jeden z největších uprchlických táborů na světě. Nachází se na severu Jordánska, přibližně 11 kilometrů od hranic se Sýrií. Byl otevřen 28. července 2012 v reakci na zvýšený počet uprchlíků ze Sýrie kvůli tamní občanské válce, jež vypukla v roce 2011.

Populace tábora se velmi rychle a často mění – v dobách své největší zaplněnosti, 25. května 2013, v něm žilo 202 993 lidí. Nyní se v uprchlickém táboře nachází přes 80 tisíc uprchlíků. Celkově je v Jordánsku asi 650 tisíc syrských uprchlíků.

V prostorách tábora se nacházejí obchody, školy a modlitební prostory. Spolupracuje zde mnoho lokálních a mezinárodních organizací v čele s UNICEF. Mezi nejvýznamnější organizace patří Lékaři bez hranic, jordánský Červený půlměsíc (arabská odnož Červeného kříže), působí zde francouzská a marocká polní nemocnice, UNFPA (Populační fond OSN) či IOM (Mezinárodní organizace pro migraci).

Je možné zde navštěvovat například právní poradnu, zdravotnická školení, centra pro mladé nebo kurzy angličtiny a arabštiny. Vzdělání v táboře zajišťuje celkem deset organizací, mimo jiné UNICEF, Norská rada pro uprchlíky (NRC), Finn Church Aid (Finsko) či Mercy Corps (USA), Mezinárodní záchranný výbor (IRC).

Rozvojová a humanitární spolupráce

ČR se v rámci svých možností snaží Jordánsko v této situaci co nejvíce podpořit, v rámci humanitární a rozvojové pomoci se ČR zaměřuje především na sektor vzdělávání, zajištění zdravotní péče a akutní materiální potřeby uprchlíků.

Česká republika pomáhá prostřednictvím příspěvků na konkrétní projekty nevládních organizací i pravidelných příspěvků do programů humanitárních organizací a agentur OSN.

V letech 2012–2015 uvolnila ČR v rámci rozpočtu na humanitární pomoc v Jordánsku asi 30 mil. Kč. Nad rámec této pomoci byl poskytnut prostřednictvím UNHCR peněžní dar ve výši 45 mil. Kč na elektrifikaci uprchlického tábora v Za'tarí.

Od roku 2014 bylo do Jordánska vysláno celkem 12 civilních lékařských týmů z 5 českých fakultních nemocnic, které ve spolupráci s místními partnery uskutečnily dohromady 224 odborných operací a vyšetřily více než 280 pacientů z řad uprchlíků a zranitelných skupin obyvatelstva. Celkové náklady na realizaci programu MEDEVAC v Jordánsku v letech 2012–2015 jsou ve výši cca 40 mil. Kč.

Setkání se syrskými studenty

Premiér Sobotka se při sobotním setkání seznámí se čtyřmi syrskými studenty, kteří byli vybráni v rámci vládního programu "Nové elity pro Sýrii" schváleného v březnu 2015 českou vládou. V rámci tohoto programu byly uvolněny prostředky na 20 stipendií na plné pětileté univerzitní studium v českém jazyce mladým uprchlíkům, kteří museli přerušit svá studia v Sýrii.

Setkání s Čechy působícími v Jordánsku

Český premiér se během své návštěvy setká v Ammánu také s komunitou českých občanů pracujících v Jordánsku, mj. pracovníkem Charity ČR, která spravuje humanitární projekt financovaný EU, pracovníkem Ministerstva vnitra ČR pověřeným organizací programu MEDEVAC a přesídlováním syrských uprchlíků z Jordánska do ČR.